

τῶν νομικῶν, ἐξηγεῖ δὲ ὁ ἴδιος τὴν αἰτίαν τοῦ πρὸς τὰς περιηγήσεις ἔρωτος αὐτοῦ.

«Φυσικὸν μοι εἶναι νὰ μανθάνω πάντοτε, ἐὰν δὲ τυχὸν συμβῆ νὰ διέλθω ἡμέρας τινὰς εἰς μέρος τι χωρὶς νὰ μάθω τίποτε, πρέπει εὐθὺς νὰ μετατοπισθῶ».

Ἡ εὐφυΐα τοῦ Δολέτ, ἡ χάρις αὐτοῦ καὶ ἡ τοῦ λόγου γοητεία, κατέβλεψαν τοὺς μαθητὰς, οἵτινες τὸν ἐξέλεξαν ὡς ρήτορα. Ὁ Δολέτ ἐξεφώνησε λόγον ἐν ᾧ εὐτόλμως ἐστηλίτευσε τὴν ἀπόφασιν τοῦ παρλαμέντου¹ τῆς Τολώσης, ἀπαγορεύσαντος τοὺς συνεταιρισμοὺς μεταξὺ μαθητῶν. Ἡ τολμηρὰ αὕτη πράξις ἐτιμωρήθη διὰ τῆς εἰρκτῆς, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξῆλθε τῇ προστασίᾳ τοῦ ἐπισκόπου τοῦ Rieux Ἰωάννου Dupin. Ἡ πρὸς τὸν Δολέτ ἐπιδειχθεῖσα αὐστηρότης κατέστησεν αὐτὸν δημοφιλέστατον, ἀλλ' ἐνῶ ἐπευφημεῖτο ὑπὸ τῶν μὲν, προεκάλεσε παρὰ τῶν δὲ θύελλαν ἀντεγκλήσεων. Ἡ συκοφαντία πανταχόθεν τὸν προσέβαλεν ἐξυβρίζουσα καὶ κακολογοῦσα αὐτόν. Ἡμέραν τινὰ οἱ ἐχθροὶ τοῦ περιήγαγον εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Τολώσης ἀμαζαν φέρουσαν χοῖρον ἔχοντα γεγραμμένον ἐπὶ τῆς ράχους αὐτοῦ τὸ ὄνομα τοῦ Στεφάνου Δολέτ.

Ὁ νέος καὶ ὀρηκτικὸς συγγραφεὺς ἡμίνατο μετ' εὐφυΐας καὶ δεινότητος, οὐδ' ἀπεσιώπη τὴν γνώμην αὐτοῦ, ἀλλ' ἐξετόξευε κατὰ τοῦ ἐχθροῦ εὐθυβόλα βέλη. Τὸ παρλαμέντον τῆς Τολώσης κατεδίδαξεν αὐτὸν εἰς ἑξορίαν.

Ὁ Δολέτ ἀπεσύρθη εἰς Λυὼν, ὅπου ἐτύπωσε τὰ εἰς τὴν λατινικὴν γλῶσσαν σχόλια αὐτοῦ «μέγα ἔργον, λέγει ὁ Firmin Didot, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἐθυσίασεν ἀπὸ τοῦ δεκάτου ἔκτου ἔτους τῆς ἡλικίας του τὴν ἡσυχίαν αὐτοῦ, τὴν νεότητά, τὰς ἡδονὰς καὶ τὴν ὑγείαν». Ὁ συγγραφεὺς ἀνέθηκε τὸ βιβλίον τοῦτο εἰς τὸν Φραγκίσκου Α', ὃν ἐγνώρισεν εἰς Moulins. Ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας τὸν ἐπροστάτευσε καὶ τῷ ἐχορήγησε τὸ πρόνομιον «νὰ δύναται νὰ τυπῶν πάντα τὰ ὑπ' αὐτοῦ γραφέντα καὶ μεταφρασθέντα βιβλία».

Πλὴν νέον συμβῆν διήγειρε καὶ πάλιν κατ' αὐτοῦ τοὺς ἐχθροὺς του. Ἐν Τολώσῃ ἦδη εἶχον μισθώσει δολοφόνους κατὰ τοῦ Dolet. Αἱ ἀνάνδροι αὐταὶ ἀπόπειραι ἐπανελήφθησαν ὑπὸ τινος Καμπανίνου, ὅστις ἐπετέθη κατ' αὐτοῦ ξιφήρης. Ὁ Δολέτ ἀμυνόμενος ἐφόνευσε τὸν Καμπανίνον καὶ κατὰ συνέπειαν ἐφυλακίσθη, καίτοι προφέρων πρὸς δικαιολογίαν, ὅτι εἶχεν εὐρεθῆ εἰς θέσιν νομίμου ἀμύνης. Μόνη ἡ ἐπέμβασις τοῦ Βασιλέως ἠδυνήθη νὰ τὸν σώσῃ καὶ πάλιν.

Ὁ Στέφανος Dolet θέλων νὰ φανῆ ἄξιος τῆς

¹ Τὰ ἐπὶ τῆς ἀρχαίας γαλλικῆς μοναρχίας parlements ἦσαν ἀνώτατα δικαστήρια, ἀπονέμοντα ἀνεκκλητῶς τὴν δικαιοσύνην ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως. Τοιαῦτα parlements ὑπῆρχον ἐν ταῖς κυριωτέραις πόλεσι τῆς Γαλλίας, ἰδρυθέντα, ὡς λέγεται, ὑπὸ Λουδοβίκου Θ'. Κατηργήθησαν ὑπὸ τῆς Συντακτικῆς Συνελεύσεως τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1790.

προστασίας τοῦ Φραγκίσκου Α' ἀπεφάσισε τότε νὰ γίνῃ τυπογράφος. «Θὰ αὐξήσω, εἶπε, πάσαις δυνάμεσι τὰ φιλολογικὰ πλοῦτη, θὰ προσελκύσω τὰς ἱερὰς σιαγὰς τῶν ἀρχαίων διὰ τῆς εὐσυνειδήτου τυπώσεως τῶν συγγραφῶν αὐτῶν, θὰ παρήσχω τὴν ἐργασίαν μου καὶ τὴν βιομηχανίαν μου εἰς τοὺς συγχρόνους συγγραφεῖς, ἀλλὰ μετὰ προθυμίας μὲν θὰ δέχωμαι τὰ ἀριστουργήματα, θ' ἀποκορύψω δὲ ἀπειναντίας τὰ κακὰ βιβλία ποταπῶν τινῶν συγγραφέων, οἵτινες κατασχύνουσι τὴν ἐποχὴν αὐτῶν».

Ὁ νέος τυπογράφος ἐκπληρῶν τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ ἐξέδωκε βιβλία ἄξια λόγου τὴν Χειροφρεγκὴν τοῦ Παύλου Αἰγινήτου, τὰς μικροτέρας συγγραφὰς τοῦ Γαληνοῦ, τὰ συγγράμματα τοῦ Clément Marot¹, τοὺς Διαλόγους τοῦ Πλάτωνος, μετ' ὧν ὁ ἐκδότης ἐδημοσίευσεν εὐφραδὰς ὁμοιοκατάληκτον προοίμιον ἀρχόμενον διὰ τοῦ ἐξῆς στίχου

C'est assez vescu en tenebres!

Ἄρκει πλέον ἢ ἐν τῷ σκότει ζῶη!

Τὰ βιβλία ταῦτα φέρουσιν ὡς σῆμα πέλεκυν, τὸν ὁποῖον κρατεῖ χεὶρ ἐκ νεφελῶν ἐξερχομένη καὶ ἀπειλοῦσα τὸν κορυμνὸν πολυκλάδου δένδρου. Τὸ συμβολικὸν τοῦτο ζωγράφημα συμπληροῦται ἐν τοῖς γαλλικοῖς βιβλίοις διὰ τῆς ἐξῆς ἐπιγραφῆς: Προφύλαξόν με, Κύριε, ἀπὸ τῆς συκοφαντίας τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ Δολέτ εἰργάζετο ἀνευδότης ἐν τῷ τυπογραφείῳ αὐτοῦ, ἀλλ' οἱ ἐχθροὶ του δὲν ἔπαυον κατατρέχοντες αὐτόν. Τῷ 1542 ἐφυλακίσθη ὡς δημοσιεύσας αἰρετικὰ βιβλία, μετὰ δεκαπέντε δὲ μηνῶν κἀλευρέζην ἐν τῇ Conciergerie ἀπελύθη καὶ πάλιν, ἔνεκα τῆς πρὸς αὐτὸν εὐνοίας τοῦ βασιλέως.

Τὴν 14 Φεβρουαρίου 1543 τὸ παρλαμέντον τῶν Παρισίων διέταξε νὰ καῶσι δεκαπέντε συγγράμματα γραφέντα ἢ τυπωθέντα ὑπὸ τοῦ Δολέτ «ὡς περιέχοντα δόγματα μισαρά, βλαβερὰ καὶ αἰρετικὰ». Ἡ σύνεσις συνεβούλευεν εἰς τὸν Δολέτ νὰ φύγῃ ὡς ὁ Ροβέρτος Estienne, ἀλλ' ἡ φιλοπατρία καὶ ἡ συνείδησις τῆς ἰδίας ἀθωότητος τὸν ἀπέτροψαν ἀπὸ τῆς ἀποδημίας. Ὁ Στέφανος Δολέτ ἀδικαίεπτως κατατρεχόμενος, διὰ σκωμμάτων ἡμίνατο καὶ δι' εὐφυῶς εἰρωνείας ἐξεδικεῖτο. Πρὸς τὸν βασιλέα καὶ τὴν βασιλίτισσαν τῆς Ναβάρας ἔγραφεν ἐπιστολάς, ἐν αἷς ἐμυκτήριζε τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ. Τὸ μῖσος, τὸ ὁποῖον ἐκίνει οὕτω ὁ γενναῖος ἀνὴρ, ὑπερέβη πᾶν ὄριον. Ἐν τινι μεταφράσει αὐτοῦ τοῦ Ἀξιοῦχοῦ τοῦ Πλάτωνος ὑπῆρχεν ἡ ἐξῆς φράσις, τὴν ὁποίαν λέγει ὁ Σωκράτης: «Μετὰ τὸν θάνατόν σου δὲν θὰ ἦσαι πλέον τίποτε».

Τὴν 4 Νοεμβρίου 1544 συνελθούσα ἡ θεολογικὴ σχολὴ τῶν Παρισίων, ἔκρινε τὸ χωρίον τοῦτο αἰρετικὸν καὶ σύμφωνον πρὸς τὸ πνεῦμα τῶν Σα-

¹ Γάλλου ποιητῆς 1495—1544.

γονάτων. Ἐπειτα σφροδόμενος πρὸς τὴν κ. Θιέρσου,
— Δὲν φαίνεται καὶ ὁ νέος οὗτος καμπούρης,
κυρία μου;

— Τωφόντι! Ἐχετε δίκαιον! Δὲν ὑπόπτειον
ποτὲ ὅτι πᾶς τις φαίνεται τοιουτοτρόπως λαμ-
βάνων καθιστικῶν θέσειν.

Τέλος πάντων τὸ ἄγαλμα ἐτελείωσεν, ὁ δὲ
Μερσιὲ ἔθηκεν, ἐνοσεῖται, ἐπὶ τῆς ρινὸς τὰ ἱστο-
ρικὰ ὀμματουᾶλια.

— Ποτὲ, ἀνέκραξε μανιώδης ἡ κ. Θιέρσου!

— Ἀλλὰ, κυρία μου, δὲν εἶδέ τίς ποτε τὸν
κ. Θιέρσον χωρὶς ὀμματουᾶλια!

— Ἐντὸς τῆς οἰκίας δὲν ἐφόρει ποτὲ, μάλισα
εἶχε πολὺ ὠραίους ὀφθαλμούς. Φαίνεται ὅτι θέ-
λετε νὰ κάμψτε τὸ ἄγαλμα ἐνὸς τυφλοῦ. Δὲν
θέλω κατ' οὐδένα τρόπον τὰ ὀμματουᾶλια!

Ὁ Μερσιὲ τὰ ἀφῆρσε. Ἀλλὰ πρὶν ἢ ἐπιστήμως
ἀποκαλυφθῆ, πολλοὶ φίλοι ἤλθον νὰ ἰδῶσι τὸ ἄγαλ-
μα. Τὸ ἐπήνουν, ἀλλ' οὐδεὶς ἀνέκραξε μετὰ θαυ-
μασμοῦ, «πόσον ὁμοιάζει!» Ὁ καλλιτέχνης ἤ-
ξευρε διατί. Αὐτὴν τὴν φορὰν χωρὶς ν' ἀκούσῃ
τὴν κυρίαν Θιέρσου, ἔθηκεν ἐκ δευτέρου τὰ ὀμ-
ματοῦᾶλια, τὰ ὁποῖα καὶ ἔμειναν, σήμερον δὲ
ὅλοι ὅσοι βλέπουν τὸ ἄγαλμα προσφωνοῦσι· «Πό-
σον ὁμοιάζει!»

Οἱ ἐρασταὶ τῆς φιλολογίας ἐν Γαλλίᾳ καὶ
ἐν Γερμανίᾳ περιμένουσιν ἀνυπομόνως τὴν μετά-
φρασιν τοῦ βιβλίου «Ὁ οἰκογενειακὸς βίος τοῦ
Henri Heine». Ἡ ἀνεψιὰ τοῦ περιωνύμου ποιη-
τοῦ πριγκηπίσσα de la Rocca ἐκδίδει αὐτὸ κατ'
αὐτὰς ἰταλιστί. Θὰ μάθωμεν βεβαίως νέα νόστι-
μα ἀνέκδοτα τοῦ φιλοσκόμματος τούτου Γερμα-
νοῦ. Τὸ ἐξῆς γνωστὸν ἀνέκδοτον δύναται νὰ δώσῃ
τὸ μέτρον τῶν λοιπῶν.

Ὁ Heine μετὰ τῆς γυναικὸς του ἦτον εἰς τὸ
Λυὸν καὶ ἤθελε νὰ ἔλθῃ εἰς Παρισίους. Κατὰ τὴν
στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεως αὐτοῦ φίλος τις προσ-
έρχεται καὶ τὸν παρακαλῇ νὰ παραλάβῃ ἕνα ἀλ-
λάντα (σαλτσισότον), τὸν ὁποῖον ἔστειλε δῶρον
εἰς ἕνα ὁμοιοπαθητικὸν ἰατρὸν ἐν Παρισίοις. Κατὰ
τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν ὑπῆρχον εἰσέτι σιδηρό-
δρομοὶ, ἀπητοῦντο ἡμέραι ἵνα φθάσῃ τις ἀπὸ
Λυὸν εἰς Παρισίους ἐπὶ ταχυδρομικῆς ἀμάξης. Καθ'
ὁδὸν ὁ Heine καὶ ἡ γυνὴ του ἐπεινάσαν, ὁ σταθ-
μὸς ὅπου ἠδύναντο νὰ προγευματίσωσιν ἦτον εἰ-
σέτι μακρὰν, ἀμφοτέρω δὲ ἔρριπτον βλέμματα πό-
θου ἐπὶ τοῦ σαλτσισότου. Ὁ Heine αἶφνης ἐμ-
πνεόμενος καὶ τύπτων τὸ μέτωπον αὐτοῦ ἀνα-
κράζει·

— Ματθίλδη, ἠμποροῦμεν νὰ φάγωμεν τὸ σαλ-
τσισότον.

— Ἐτρελλάθηκες; . . . τὸ πρᾶγμα τὸ ξένον!

— Εἶναι ἰδική μου ὑπόθεσις.

Τὸ σαλτσισότον κατεβροχθίσθη, ἀλλ' ὁ Heine
ἐκράτησεν ἐν λεπτὸν τεμάχιον, φθάσας δὲ εἰς
Παρισίους ἐγκλείει τὸ τεμάχιον ἐντὸς ἐπιστολῆς
ἐμπεριεχούσης τάδε·

«Ἀξιότιμε κύριε,

»Ὁ κοινὸς φίλος μας ἐν Λυὸν Κ...μοὶ ἔδωκεν
ἐν σαλτσισότον διὰ σᾶς. Ἀλλ' εἴσθε ὁμοιοπαθη-
τικὸς ἰατρός, καὶ κατὰ τὴν ἐπιστήμην σας μί-
α μικροσκοπικὴ δόσις ἔχει τὴν ἰδίαν ἐνέργειαν. Εἶ-
ναι λοιπὸν περιττὸν νὰ σᾶς στείλω δλόκληρον τὸ
σαλτσισότον. Ἀβῆστε ἐν τεμάχιον καὶ δεχθῆτε τοὺς
προθύμους χαιρετισμούς μου. HENRI HEINE».

Ἐκ Βερολίνου ἀναγγέλλεται ὅτι κυκλοφο-
ροῦσιν εἰς τὰς ὁδοὺς ἀμαξίαι κινούμεναι διὰ τοῦ
ἀτμοῦ. Αἱ ἀμαξίαι αὗται τρέχουσι διὰ καταπλη-
κτικῆς ταχύτητος, δὲν φαίνονται ὅμως κατὰ-
λληλοι διὰ τὰς πόλεις, ὅπου ἡ κυκλοφορία τὰς
ἀναγκάζει νὰ σταματῶσι σχεδὸν καθ' ἐκάστην
στιγμὴν. Ἀλλὰ διὰ τὰ διασῆματα ἀπὸ πόλεως εἰς
πόλιν, ἢ ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον, αἱ μηχανικαὶ
αὗται ἀμαξίαι δύνανται νὰ ἦναι λίαν χρήσιμοι.
Ἐν Ἑλλάδι, ἐὰν ὑπῆρχον δρόμοι, αἱ τοιαῦται ἄ-
μαξίαι θὰ ἠδύναντο νὰ ἐπιταχύνωσιν εἰς μέγαν
βαθμὸν τὴν συγκοινωνίαν μεταξὺ τῶν πόλεων.

*

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐν τινι μεγαλοπρεπεῖ γάμῳ ἱερεύς τις ἐπά-
τησε κυρίας τινὸς λίαν γυμνοτραχήλου τὸ φόρε-
μα, ἔχον οὐρανὸν ὑπερμεγέθη.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἱερεὺς ἐζήτει συγγνώμην,

— Ὡ, πανοσιώτατε, τῷ εἶπεν ἡ κυρία, τὸ ἄ-
κρον τοῦ φορέματός μου εἶνε τόσον μακρὸν . . .

— Ὡστε δὲν μένει ὑφασμα καὶ διὰ τὸν στη-
θόδεσμον, κυρία.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Εἶνε ἄξιον σημειώσεως ὅτι τὸ κάλλος τῶν γυ-
ναικῶν ἀκμάζει ἀπὸ τοῦ δεκάτου πέμπτου μέχρι
τοῦ τριακοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας, τουτέστιν ἡ
ἐπιρροή των παύει ἀκριβῶς καθ' ἡν στιγμὴν ἀ-
ποκτῶσι τὰς φρένας.

*
*

Δὲν ὑπάρχει γυνή, ἥτις εἰσερχομένη εἰς τὸ θέ-
ατρον χάριν τοῦ θεάματος, δὲν θέλει ὀλίγον νὰ
γείνη αὐτὴ ἡ ἰδία θεάμα.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ἴνα διατηρήσῃ τις τομάτας ἐν καλῇ κατα-
στάσει, δύναται νὰ μεταχειρισθῇ τὸν ἐξῆς κα-
τάλληλον τρόπον· Ἐκλέγει καλὰς ὠρίμους τομά-
τας, τὰς ὁποίας ἀποῦ κόψῃ, ἐνθέτει ἐντὸς δοχείου
μὲ πλατὺν λαιμὸν, εἰς ὃ ἐγχύνει ἀκολούθως μίγ-
μα ὑγροῦ συγκειμένου ἐξ ἐννέα μερῶν ὕδατος,
ἐνὸς μέρους ὄξους καὶ ἐνὸς μέρους ἁλατος κοι-
νοῦ· ταῦτα δὲ πάντα καλύπτει κατόπιν διὰ
στρώματος ἐλαίου.

Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἡ τομάτα διατηρεῖται
ἐπὶ μακρὸν ἐν καλῇ καταστάσει.